MINE VALIMA:
Teeme tutvust meie europarlamendi kandidaatidega

lk 2-3

ÜLDKOGU LÄHENEB:
Sotsid otsivad uut juhti

lk 4-5

SOTSID RIIGIKOGUS lk 6

Sotsiaaldemokraat

kevad 2019 | sotsid.ee

118	119	114	113	115	117	116	120	121
Triin Toomesaar	Marianne Mikko	Sven Mikser	Marina Kaljurand	Ivari Padar	Katri Raik	Eiki Nestor	Monika Haukanõmm	Indrek Tarand

Tugev Eesti ühtses Euroopas!

Euroopa Parlamendi valimised
Eel- ja e-hääletamine: 16.–22. mai. Valimispäev: 26. mai

Sotsiaal-demokraadid

JUHTKIRI

Head sõbrad!

Uue valitsuse argipäev on kätte jõudnud. Kui tavapäraselt tähendab see seda, et ministrid sukelduvad oma haldusalas nii sügavale, et neist mitu kuud midagi kuulda ei ole, siis sel korral on teisiti. Et Jüri Ratase teisel valitsusel sisulist poliitilist agendat polegi, siis pole ka kuskile sukelduda. Valitsus on kolme sulelise ja karvase võimulpüsimise liit, kus võim ei ole mitte vahend millegi tegemiseks, vaid eesmärk omaette.

Just seepärast ei tea me jätkuvasti midagi ühegi ministri plaanidest oma haldusalas, küll aga täidavad võimujoovastuses EKRE poliitikud igapäevast infovoogu oma räuskamise ja laamendamisega. Ja peaminister vabandab.

Mõnikord vabandamisest ka ei aita. Üks minister tegi uue rekordi, suutes püsida ametis vähem kui 24 tundi.

Võiks ju öelda, et kuna suurt midagi peale karjumise ei tehta, pole ka hullu midagi. Aga sõna on tegu – eriti, kui see on valitsuse liikme oma. Need mõnitused ja alandused teevad haiget ja lõhuvad ühiskonda. Lisaks saadavad sõnumi välismaale ja see sõnum ei ole üldse hea. Et Eestigi on nüüd langenud Poola ja Ungari euroskeptilisse ja ksenofoobsesse klubisse, kaugenemas Euroopa tuumast, suure hooga perifeeriasse triivimas. Ja see kõik murendab rahvusvahelist usaldust, seda ainsat merd, nagu Lennart Meri ütles, mis kannab meie riigilaeva.

Kindlasti oli neil valimistel palju inimesi, kes ei olnud rahul valitsuse senise tööga. Aga julgen arvata, et valdav osa inimestest soovis, et meie riik ikka edasi läheks. See jääb ootama uut, tulevikku vaatavat valitsust. Ja selleks peavad sotsiaaldemokraadid valmis olema.

Siit ongi hea rääkida edasi erakonnast. Minu ametiaeg esimehena lõpeb 9. juunil 2019. Ma ei kandideeri uueks ametiajaks. On aeg teatepulk edasi anda.

Olen nende nelja aasta jooksul meie erakonna ja sotsiaal-demokraatlike väärtuste eest seistes andnud kõik, mis mul on olnud anda.

Olen nende nelja aasta jooksul meie erakonna ja sotsiaaldemokraatlike väärtuste eest seistes andnud kõik, mis mul on olnud anda. Pannud sellesse missiooni kõik oma teadmised ja kogu oma energia. Tänan kõiki neid, kes on mulle selle aja jooksul nõu ja jõuga abiks olnud. Teid on olnud palju ja teie tugi on olnud hindamatu.

Oleme selle aja jooksul teinud Eesti heaks rohkem, kui oleksime aastal 2014 valitsusse minnes osanud arvata. Laste ja perede olukord on tänu lapsetoetuste tõusule ja teistele olulistele sammudele märgatavalt paranenud, tänu meile elab vaesuses kolm korda vähem lapsi. Sissetulekute ebavõrdsus on vähenenud, ravijärjekorrad lühemad ja ravimid soodsamad, hoogsalt on tõusnud nii õpetajate, lasteaednike, kultuuritöötajate, päästjate kui ka politseinike palgad.

Riigikogu valimistulemus jäi sellele vaatamata tugevalt alla ootuste, mistõttu peame lisaks oma saavutustele hindama kriitiliselt ka vajakajäämisi. Teen poliitilise aruande oma nelja-aastasest ametiajast teie ees üldkogul 9. juunil. Sellest, mis läks hästi, ja sellest, mis aia taha. See tuleb pikem jutt, nii et pange vaim valmis!

Võimalikult täpne hinnang tänasele olukorrale on oluline, et oskaksime erakonnana õigeid tulevikuvalikuid teha. Sel korral ei ole esimeheks kandideerijaist puudust, nagu näeme ka selles lehes. See on väga hea. Pärast sotside ajaloo pikimat järjestikust valitsuses olekut on ülioluline pidada avalikku debatti erinevate tulevikunägemuste vahel. Loodan, et see diskussioon saab olema põhjalik ja sisukas ning võimaldab erakonnal langetada õige valik. Edu meile selles!

Ent veel enne, kui üldkogu koguneb, on oluliseks teetähiseks Euroopa Parlamendi valimised. Meie esinumber, erakordne Marina Kaljurand on inimeste poolt enim toetatud kandidaat ja meie tugev kandidaatide mees- ja naiskond on avaliku toetuse poolest juba pjedestaalile murdnud. Meie kandidaadid vajavad lõpuspurdis iga erakonnaliikme abi ja toetust, et teha suurepärane tulemus!

Päikeselist kevadet!

Jevgeni Ossinovski,
sotsiaaldemokraatide esimees

Sotsiaaldemokraat:
Väljaandja: Sotsiaaldemokraatlik Erakond
Aadress: Toompuiestee 16, Tallinn 10137, telefon: 611 6040
Tellimine, kaastööd ja lisainfo: ajaleht@sotsid.ee

Vastandumine on Euroopale on vaja

MARINA KALJURAND
Sotsiaaldemokraatide esinumber Euroopa Parlamendi valimistel

Euroopa Parlamendi valimised on ukse ees. Jah, veel ühed valimised. Mõned on väsinud lõpututena näivatest kampaaniatest ja debattidest ning lubaduste virvarrist. Teised on pettunud poliitikutes, kes oma lubadusi söövad, ning kolmandates tekitab masendust uus valitsus.

Saan sellest hästi aru. Nagu ka kohati maad võtnud jõuetuse tundest ja soovist käega lüüa. Ometi ei tohi seda teha. Seda ei tohi ei meie igapäevaelus ega europarlamendi valimistel.

Käisin aprillis kahel erineval, aga teisalt sarnasel üritusel – Kõigi Eesti Laulul ja Veteranirockil. Ühel seisti muusikaga vabaduste eest, teisel tänati ja tunnustati Eesti iseseisvuse kaitsel olnud missioonisõdureid ja nende peresid. Ühendava joonena olid mõlemal kohal inimesed, kellel ei ole ükskõik; kellele läheb korda nii meie riigi käekaik kui ka see, kuidas läheb siin elavatel inimestel, igaühel meist. Oli väga palju noori, oli ärksat meelt ja positiivsust.

See andis lootust, et meie inimesed ei tule kokku mitte ainult lauluväljakule, Vabaduse väljakule või Viljandi folgile, vaid et nad ei jäta ka valimisi vahele. Et ei läheks nii, nagu 2016. aastal Suurbritannias, kus eeskätt just paljud noored britid tundsid pärast Brexiti referendumit kibedat kahetsust, et nad koju jäid.

Need valimised on tähtsad

Siinkohal võib küsida, et miks küll on need valimised tähtsad, sest europarlamendist ju suurt midagi ei sõltu. Vastan: Euroopa on meile ülioluline ja see, milline saab olema Euroopa tulevik, on veelgi olulisem.

Lähiaastad on siin paljuski otsustavad. Olen veendunud, et Eestil saab olla õnnelik tulevik ainult koos Euroopa Liiduga. See, mis toimub Euroopas, mõjutab meid ja meil toimuv mõjutab Euroopat.

Euroopa kaitseb vabadusi

Euroopa Liit sai alguse kui demokraatlik rahuprojekt pärast kahte laastavat maailmasõda. Tänaseks on see midagi palju enamat: see on ühtne turg koos rahaliidu ja Schengeniga, millest Eesti on selgelt võitnud. Ühenduse alusväärtuseks on inimõiguste ja vabaduste austamine ning kaitsmine.

Paraku ei ole kõik see praegu iseenesestmõistetav. Nii Eestis kui ka mujal Euroopas on pead tõstmas jõud, kes lõhuvad selle asemel, et ehitada, ning vastandavad selle asemel, et ühendada. Vastandumisele keskendumine toob odavat popu-

Marina, suure südamega tark naine

Särav, energiline, soe, rõõmsameelne – need sõnad sobivad nagu valatult iseloomustama Marina Kaljuranda. Tema näol on tegu targa ja hooliva naisega, kes jagab peensusteni välispoliitikat ja rahvusvahelisi suhteid, aga tunneb väga hästi ka Eesti elu ja poliitikat ning selle valupunkte.

Ta on ühtaegu nii tulihingeline Eesti patrioot kui pühendunud eurooplane. Diplomaadi, suursaadiku ja välisministrina on Marina pea kolm aastakümmet seisnud vankumatult meie riigi eest ja tõestanud, et tema peale võib kindel olla.

Kõik see oli ka põhjuseks, miks sotsiaaldemokraadid hääletasid aprilli alguses Marina ülekaalukalt oma europarlamendi valimisnimekirja esinumbriks.

Aga ta ei ole sugugi ainult sotsiaaldemokraatide ja nende valijate soosik. Ta innustab ja inspireerib ka neid, kelle parteilised eelistused on muidu teised. Seda oli selgelt näha 2016. aasta presidendivalimiste ajal, kui Marina oli rahva silmis kõige hinnatum kandidaat riigipea ametipostile.

Täna, kui meie Eesti ägab ja käriseb vastasseisude all ning parempopulistid tegelevad sildistamise ja vaenamisega, vajame hädasti neid, kes suudavad inimesi ja kogukondi liita ning ühiskonnas olevaid sügavaid erimeelsusi leevendada. Marina on kahtlemata see poliitik, kel on nii võimeid kui tahet raskeid olukordi lahendada.

Marina Kaljurand on Eesti parim esindaja Euroopa Parlamendis.

petukaup, ühendajaid

laarsust, aga on tegelikult petukaup. Tänane Eesti on usaldusväärne õigusriik mitte seetõttu, et oleme rõhutanud oma erinevust Euroopast. Vastupidi.

Solidaarsus ja koostöötahe on andnud Euroopale aastakümneteks rahu ning Eestile kindlama iseseisvuse kui kunagi varem ajaloos. Selle nimel tuleb aga teha edasi päevast päeva tööd.

Solidaarsus ja koostöötahe on andnud Euroopale aastakümneteks rahu ning Eestile kindlama iseseisvuse kui kunagi varem ajaloos. Selle nimel tuleb aga teha edasi päevast päeva tööd.

Seisan tugeva Eesti eest

Mul on olnud õnn ja au esindada Eestit võõrsil nii suursaadiku kui välisministrina. Olen teinud seda nii heas kui halvas, nii Moskvas kui Washingtonis. Olen palju kogenud ja õppinud. Olen õppinud nägema suurt pilti ja märkama detaile. Olen õppinud kuulama ja lahendusi leidma.

Ja mis peamine – ma ei tagane põhimõtetest ning ei tee kompromisse väärtuste arvelt.

Olen valmis jätkama seda tööd Euroopa Parlamendis. Valituks osutumise korral ei lähe ma meie ühist Euroopat lõhkuma, vaid euroopalikke väärtusi kaitsma, mis on üheselt ka Eesti ja meie inimeste huvides. Ma seisan tugeva Eesti eest ühtses Euroopas.

Marinaga kohtudes jagub alati lahket juttu kauaks.

Saada Euroopasse sotsiaaldemokraat!

Sotsiaaldemokraatliku Erakonna europarlamendi valimisnimekirja kuulub viis naist ja neli meest. Nimekirja juhib kaks endist välisministrit ning üle poole kandidaatidest on kandnud ministrivastutust. Kolmel kandidaadil on varasem europarlamendi kogemus.

114 SVEN MIKSER

Välisministrina pidas Sven Riigikogu ees kõne, milles tuletas meelde, et Euroopa Liidu ühtsus ja alusväärtused on löögi all – valedele tuginev populism ja madalatele instinktidele apelleerivad hirmud on tööriistaks Euroopa idee vastaste käes. „Euroopa ühtsust vastandatakse rahvuslikule suveräänsusele, unustades, et väikeriikide mõjukus kasvab justnimelt koostöös. Kui me anname oma suveräänsuse ühishuvide teenistusse, siis just selleks, et tagada oma iseseisvuse ja suveräänsuse säilimine. Ühised otsused ja poliitikad Euroopa Liidus annavad võimenduse Eesti poliitikatele ja ka Eesti majanduse arengule.“

115 IVARI PADAR

25 aastat tipp-poliitikas, erinevad ministripostid, töö Euroopa Parlamendis – kõik see on andnud Ivarile hindamatu kogemuse, mida Eesti ja Euroopa hüvanguks ära kasutada. „Euroopa Liidul on ka oma hädad, aga suures plaanis on tegu võimsa edulooga, mis on kindlustanud Euroopale rahu ja millest on võitnud kõik Euroopa rahvad. Eesti jaoks on Euroopa Liit ühtaegu nii iseolemise turvagarantii kui ka majanduse stabiilse arengu ja inimeste heaolu tagatis. Mida ühtsem ja tugevam on Euroopa, seda paremini läheb Eestil, seda paremini läheb igaühel meist“ ütleb Ivari.

116 EIKI NESTOR

Eiki on olnud Eesti poliitikas aastast 1992. „Alustasime vabaduse leek hinges nõukogude võimu varemetelt ja oleme tänaseks tubli Euroopa keskmik. See poleks õnnestunud, kui me poleks olnud avatud ja salliv ühiskond. Õpihimuline ja arengule suunatud. Loov ja koostööaldis. On olnud rõõm seda riiki ehitada,“ ütleb endine Riigikogu spiiker. „Mida tugevamad me koos oleme, seda iseseisvam on Eesti. Iga rünnak selle koostöö vastu, tulgu see väljaspoolt või liidu seest, on rünnak vaba Eesti vastu. Kandideerin Eesti iseseisvuse ja edu nimel.“

117 KATRI RAIK

Katri liitus sotsiaaldemokraatidega eelkõige sellepärast, et seista Ida-Virumaa ja Narva parema tuleviku eest. Ta seisab ka selle eest, et kõikjal Eestis oleks väga hea haridus ning inimesed ei peaks oma laste parema tuleviku pärast kolima Kohtla-Järvelt Tartusse või Narvast Tallinnasse. Euroopa Parlamendi valimistel kandideerib ta eelkõige seepärast, et avaldada toetust Marinale. „Toetan Eesti kuulumist Euroopa Liitu ja näen selles Eesti elu turvalisuse garantiid. Oluline on ka Eesti kuulumine Euroopa kultuuriruumi.“

118 TRIIN TOOMESAAR

See, et erakond hääletas sisevalimistel Triinu europarlamendi valimisnimekirja, näitab, et meie erakond usaldab noori. Haridusaktivist ja maailmaparandaja Triin ütleb enda kohta nii: „Teeme kiiremini, teeme rohkem, teeme ära! See võib kõlada kärsitu noore naiivse hüüdena, ent kaua me ootame, et valusad probleemid leiaks viimaks tõhusad lahendused? Kliimamuutus vajab Eesti ja Euroopa tähelepanu – ning tegusid! Sooline palgalõhe kaob senisel moel jätkates 200 aasta pärast. Kodanikuühiskond on muredest ja lahendustestki rääkinud pikalt – see hääl peab Euroopas saama kuuldavamaks!“

119 MARIANNE MIKKO

Marianne kandideerib, sest sotsiaaldemokraadid on üks Euroopa poliitilistest põhijõududest. Ta oli europarlamendi liige aastatel 2004–2009. Marianne tahab jätkata kord alustatud tööd Eesti eest seismisel ning populismi tõrjumisel Euroopast. „Tahan ja julgen tuletada meelde, et Euroopa Liit loodi Euroopat, ennekõike Saksamaad ja Prantsusmaad ühendava ainulaadse rahuprojektina. Euroopa ees seisab küsimus demokraatia, põhiõiguste ja õigusriigi püsima jäämisest. Tõsine aeg vajab julgeid inimesi!“

120 MONIKA HAUKANÕMM

Monika tahab, et siiani peamiselt majandus- ja rahaliiduks peetud Euroopa Liidust saaks kaasvam ja õiglasem liit, kus kõigile kodanikele on tagatud õiglane töötasu, ligipääs tervishoiule, elukestvale õppele, töö- ja eraelu tasakaalustamisele, soolisele võrdõiguslikkusele ja miinimumsissetulekule. „Eesti vajab Euroopa Liitu, nagu ka NATOt ja teisi rahvusvahelisi organisatsioone, ainult nii saame olla tugevad ja kindlad, et jääme püsima iseseisva riigina. Et üks väike riik nagu Eesti oma keele, kultuuri ja rahvaga on püsima jäänud on IME. Ime jätkumiseks vajame aga tugevat ja ühtset Euroopat.“

121 INDREK TARAND

Indrek ütleb, et nende valimiste põhiküsimuse sõnastas Prantusmaa president Emmanuel Macron: „Kutsun kõiki üles toetama Euroopa renessanssi!“. Indrek täpsustab: „Obskurantide laiad hulgad soovivad kontinendil kokku keerata enneolematu jama, millega võrreldes ususõjad katoliiklaste ja protestantide vahel oli lapsemäng. Seega on tarvis toetada neid, kes seisavad Euroopa arengu ja koostöö eest, mitte ei soovi bolševistlik-fašistliku mentaliteedi domineerimist!“ Euroopa Maksumaksjate Liit tunnustas Tarandi tegevust hiljuti Euroopa eelarvekontrolli vallas auhinnaga – see on kõva sõna!

Sotsiaaldemokraadid

9. juunil peame Tartus üldkogu, kus valime sotsiaaldemokraatidele järgmiseks kaheks aastaks uue esimehe, aseesimehed ning juhatuse.

Indrek Saar: Meie põhiolemus on otsida ühiskonnas tasakaalu

„Mis meist saab?“ küsis minu käest pool aastat tagasi üks mu lähedasi kolleege teatripäevilt. Ta ei ole sotsiaaldemokraat, aga ta oli mures nii meie kui ka ühiskonnas toimuva pärast laiemalt.

Sarnaselt on viimastel nädalatel küsinud vanad sõbrad, värsked kolleegid, eksministrid ja osakonnaliikmed, naised ja mehed, heterod ja geid, Kadrid ja Vanemad Sotsid, noored ja vanavanemad, keskharidusega ja doktorid, erakonnaliikmed maalt ja linnast, ühesõnaga - paljud inimesed, kel süda õiges kohas. Ei, neid ei ole olnud tuhandeid ja nad on kõik erinevad inimesed, aga neid ühendab sotsiaaldemokraatlik maailmavaade. Ma ei tea, kas nad alati isegi loodavad, et keegi neile ammendava vastuse annaks, aga nad küsivad, mis tulevik ootab meie era- ja ühiskonda. Mina ei oska sellele vastata ja kahtlen kõigis vastustes, mis kindlas kõneviisis tulevikku ennustavad.

Aga ma usun, et meie ühiskonnale, meie Eestile on hoolivust ja sõbralikkust kandvat, tasakaalu otsivat maailmavaadet vaja rohkem kui kunagi varem. Ja ma tean, mida saame teha, et usk meie maailmavaate elujõulisusse kokku ei kuivaks ja meie kõigi Eesti kokku ei kuivaks.

Me peame uuesti kokku saama ja usu taastama. Usu sellesse, et koos tegemisel ja koos mõtlemisel on jõud. Me oleme seda koostegemise rõõmu tundnud. Siis sünnivad ka lahendused, mis teevad meie maailma päev haaval paremaks kõigi nende eriliste inimeste jaoks, kes elavad Loobul, Antslas, Tallinnas, Helsingis ja New Yorgis. Kõik need lahendused on erinevad, sest mõni meist vajab paremat arstiabi või sissetulekut, mõni võimalust huviringi pääseda või turvalist kodu, kiiremat internetiühendust või võimalust kodumaale naasta ja me kõik aeg-ajalt ära kuulamist ja head sõna. Sellepärast ei saagi sellele vastata üks inimene, ükskõik kui tark ta ka ei oleks. Tõde ei selgu ainult Toompeal, tõde selgub ühistes aruteludes kõikide erakonna liikmetega ja kogu ühiskonda kuulates ning arvestades. Maailmavaate elluviimiseks ja ühiskonnas muutuste loomiseks on vaja palju inimesi. Ja niimoodi koos arutades, vaieldes ning lahendusi otsides sünnivad paremad otsused ja taastub uhkus sotsiaaldemokraatliku maailmavaate üle. Sest meid on vaja. Igaüht.

Ma tean, mida saame teha, et usk meie maailmavaate elujõulisusse kokku ei kuivaks ja meie kõigi Eesti kokku ei kuivaks.

Sotsiaaldemokraatia põhiolemus on otsida ühiskonnas tasakaalu. Märgata ja hoolida kõigist inimestest. Toetada neid, kes vajavad, ning kaitsta neid, keda rünnatakse.

Eesti edu ei peitu selles, et õigesti valida, kas edukalt saaks tegutseda *start-up* või põllumees, end vabalt väljendada räppar või laulukoor, kas head haridust saab Harju- või Võrumaal. Vastupidi — sotsisaaldemokraadid seisavad selle eest, et meie vahel oleks vähem „või“ ja rohkem „ja“.

Vähem olukordi, kus ühe heaolu vastandub teisele, ja rohkem neid, kus kõigi heaolu kasvab. Sellist mõtteviisi on Eestile vaja, eriti tänases kiiresti muutuvas, tihti segases ja vastuoludest tulvil maailmas.

Ma tean, et meil on väga head inimesed ja mul oleks suur rõõm koos kõigi teiega esimehe rollis meie erakonda ehitada. Ikka selleks, et Eesti ja maailm oleksid sõbralikud paigad.

Foto autor: Kadri Purje

Indrek Saar

- Sündinud 20. veebruaril 1973 Kuressaares.
- Erakonnaga liitus aastal 1998, praegune aseesimees.
- Lõpetanud Kuressaare Gümnaasiumi, olnud vahetusõpilane Taanis Rønne gümnaasiumis, omandanud näitekunsti eriala EMTA Lavakunstikoolis.
- Töötanud Rakvere Teatri direktori, Teatri NO99/Vanalinnastuudio nõuniku ja tegevjuhi, erakonna peasekretäri ja Eesti kultuuriministrina.
- Riigikogu XI–XIV koosseisude liige, Euroopa Nõukogu Parlamentaarse Assamblee delegatsiooni liige ja juht aastatel 2007–2015, Rakvere linnavolikogu aseesimees, valiti Tallinna linnavolikokku 2013 ja 2017.
- Abielus, kaks tütart.

Riina Sikkut: Sotsiaaldemokraadid loovad julgelt Eesti tulevikku

Meie ühine siht on selge. See on Eesti kestmine, mis on sõnastatud põhiseaduses meie keele, kultuuri ja rahva püsimisena. Kuid üha keerulisem näib leppida kokku selles, kuidas seda saavutada. Kui me kõik soovime turvalist, hoolivat, sidusat, tarka ja puhast tulevikku, siis miks me sinnapoole ei liigu? Miks me suuname energia tolmu üleskeerutamise peale? Sest meil ei ole positiivset plaani. Meil ei ole veenvat sammude jada nende eesmärkideni jõudmiseks.

1919. aastal valimised võitnud sotsiaaldemokraatidel oli veenev plaan. Nad vedasid eest riigiehitust, mille tulemuseks oli iseseisev demokraatlik õigusriik, kus olid tagatud inimõigused, maa hakkas kuuluma rahvale ja kõik said hariduse. Vaatamata eranditele, oleme paraku seisus, kus sotsiaaldemokraatia on kandepinda Euroopas kaotanud. Et seda muuta, peame vastama uuesti küsimusele, miks sotsiaaldemokraatiat vaja on.

Jutud sellest, et sotsiaaldemokraatia peaks pöörduma tagasi oma juurte juurde, on õiged, kuid neis peitub oht jääda ekslikult seisma poolel teel, deklareerides hariduse olulisust, vajadust parandada sotsiaalhoolekannet ning tasakaalustada regionaalset arengut. Miski neist ei ole loomulikult vale, kuid miski neist pole ka piisav.

Ennekõike on sotsiaaldemokraadid olnud progressiivne poliitiline jõud. Oleme need, kes vaatavad tulevikku ja kes suunavad seda nii, et ühiskond tervikuna ning iga selle üksik liige võidaks. Tervisekindlustus, kontrollitud tööaeg ja koolikohustus olid ühelt poolt revolutsioonilised ja progressiivsed väärtuspõhised ideed, kuid lahendasid samal ajal ka reaalseid ühiskonna ees seisnud probleeme.

Ainult koos, igaühte kuulates ja kõigisse tõsiselt suhtudes saame parema homse.

See on vastus meile ka täna, aastal 2019. Me peame mõistma, kuidas ühiskond muutub, ja seejärel pakkuma uusi ja, kui vaja, siis ka praegu hullumeelseid lahendusi. Nagu seda olid kunagi tänaseks elementaarseks peetavad riiklik tervisekindlustus ja tasuta lasteaed. Ühtlasi on see vastus küsimusele, kuidas jälle oma eripära üles leiame ning valijate „teise eelistuse“ lõksust välja murrame. Meie ideed peavad olema lihtsalt nii lennukad, et keegi ei söanda neid kaaperdada, kuid keegi ei pääse nendega suhestumisest.

Meid edasiviivate sammude sisu kõrval on aga sama oluline see, kuidas nendes kokku lepime, kuidas omavahel suhtleme, arutelu peame, eriarvamusi lahendame ja kompromisse teeme. Ainult koos, igaühte kuulates ja kõigisse tõsiselt suhtudes saame parema homse. Meil on vaja headust. Aga midagi on veel vaja. Vaja on julgust ja eestvedamist.

Olen olnud uhkusega sotsiaaldemokraat pisut üle aasta. Aga erakonnastaaž ei ole esmatähtis, sest ma ei juhiks erakonda üksi. See on meeskonnatöö, milles saan toetuda kõigile, kes Eestis sotsiaaldemokraatiat on edasi kandnud. Et ühiskonnas muutust luua on vaja tugevat organisatsiooni, mille liikmed usuvad ja kannavad omaloodud lugu. Meil on vaja omavahel rääkida, plaani ja pidu pidada. Ja meid peab olema rohkem.

Kui meil on visiooniga esimees, selgete ülesannetega aseesimehed, juhatus ja teised kokkutulemise formaadid tööle pandud, teeme Eesti jaoks kõige parema plaani. Julgete sammudega plaani, millega ehitame õnnelike inimeste tasakaalustatud Eesti.

Foto autor: Johannes Arro

Riina Sikkut

- Sündinud 12. jaanuaril 1983 Vinni vallas.
- Liitus erakonnaga 2018 mais, mil asus tervise- ja tööministri ametikohale.
- Kogus valimistel üle 1600 hääle ja on täna XIV Riigikogu koosseisu liige ning sotsiaaldemokraatide fraktsiooni aseesimees.
- Omandanud kõrghariduse Tartu Ülikoolis rahvamajanduse erialal ja teadusmagistri kraadi tervisepoliitika erialal Londoni Ülikoolis.
- Juhtinud Praxise terviseprogrammi, olnud rahandusministeeriumis ja pangas analüütik. Enne ministriks saamist töötas Riigikantselei strateegiabüroos, nõustades peaministrit ja valitsusliikmeid sotsiaal- ja tervishoiu küsimustes.
- Ta on abielus majandus- ja kommunikatsiooniministeeriumi asekantsleri Siim Sikkutiga. Nende peres kasvab kaks tütart – Eva ja Susanna.

otsivad uut esimeest

Tutvustame nelikut, kes osalevad esimehekandidaatide debatituuril üle Eesti *(kalendri leiad lk 8)*. Kandidaate saab üles seada ka üldkogul.

Lauri Läänemets: Eesti vajab sotsiaal-demokraatiat rohkem kui kunagi varem

Viha, hirmutamine ning sotsiaalse ebavõrdsuse kasv vajavad jõudu, kes suudaks leida õige tasakaalu, mis ühiskonna tervena hoiaks, teisalt kaitseks neid väärtuseid, mis seni Eesti edu aluseks on olnud. Sotsiaaldemokraatlik maailmavaade on seda kõike, ühiskond peab meie rolli tajuma laiemana kui ainult vabadused ja sotsiaalpoliitika.

Hõlmame kogu Eesti

Oleme oma poliitikate rõhuasetused viimastel aastatel sättinud ainult ühele teemale ja selle tagajärg pole mitte ainult tagasihoidlik tulemus valimistel, vaid tänane poliitiline olukord laiemalt. Kui küsida, mis on sotside tänane poliitika, siis paljudele tundub, et vastandumine teistele jõududele. Samas oleme väga palju, alates lastetoetuste tõusust kuni ravijärjekordade lühendamiseni, ära teinud.

Omavalitsuskogu juhina mööda Eestit käies pole ma kohanud viimastel kuudel erakonnakaaslast, kes ei nõustu, et vajame muutusi. Me ei saa sama asja samamoodi edasi tehes jääda looma, et tulemus tuleb erinev. Enam ei piisa erakonna tippjuhtkonnas pelgalt toolide ümber mängimisest. Erakonna juhtimine ja terve organisatsioon vajab põhjalikumat uuestikäivitust. Sotsidel on aeg tulla tagasi rahva ja oma liikmete sekka ning vaadata ka Tallinnast kaugemale.

Tasakaal erakonna tunnetatavates poliitikates

Demokraatlike väärtuste ja inimvabaduste eest oleme seisnud ja teeme seda ka edaspidi, hirmudele rõhuvat poliitikat ei saa kuidagi tolereerida. Teisalt peame mõistma, miks sellised jõud hoogu juurde on saanud. Küsimus ei ole ainult Euroopa trendides.

Sotsidel on aeg tulla tagasi rahva ja oma liikmete sekka ning vaadata ka Tallinnast kaugemale.

Ajal, kui numbrite järgi Eesti jõukus kasvab, käriseb lõhe inimeste sissetulekute vahel järjest suuremaks ja see on parim pinnas protestimeele tekkimiseks. Ühtpidi on tegemist regionaalse murega, teisalt ei tohi me ära unustada neid, kelle emakeel siin riigis on vähemuses.

Sotside poliitikad on üldiselt hästi paigas. Pigem on küsimus rõhuasetustes – millised teemad loovad erakonna kuvandi. Olen veendunud, et vabaduste eest seismise kõrvale tuleb tugevalt tagasi tuua ebavõrdsuse vähendamine- sotsiaaldemokraatliku maailmavaate nurgakivi. Suuresti tähendab see seismist tasuvate töökohtade, töötaja väärtustamise ja julge ning erisusi taotleva regionaalpoliitika eest.

Erakond on ühine asi

Minu vankumatu visioon on tuua erakonna juhtimisse tagasi senisest rohkem kaasatust. Üliõpilasliidri, kaitseliitlase ja kogukonnajuhina olen saanud oma ettevõtmistes sageli vabatahtlikke ühise eesmärgi nimel tegutsema panna. Ei tohi unustada, et ka erakond on oma olemuselt vabatahtlik organisatsioon.

Tihti ollakse erakonna liige sooviga Eesti elus kaasa rääkida, poliitikat mõjutada. Erakond peab pakkuma ideid pidevalt, poliitikate kujundamine on pigem kestev tegevus, mitte ainult programmi koostamine, ja seda saab teha läbi tugeva liikmeskonna. Kui meie liikmed saavad aru, mille eest erakond seisab, siis jõuab see teadmine ka valijateni!

Foto autor: Eliisa Vellamaa

Lauri Läänemets

- Sündinud 31. jaanuaril 1983 Tallinnas.
- Lõpetanud Tallinna Ülikoolis rekreatsoonikorralduse eriala.
- Erakonna liige alates 2011, praegu juhatuse liige ja Järvamaa piirkonna juhatuse esimees, omavalitsuskogu esimees.
- Viimastel Riigikogu valimistel hääletas Väätsa valimispiirkonnas sotside poolt 48% inimestest. See teeb Väätsast kõrgeima sotside toetusega piirkonna ja ühe viiest piirkonnast, kus sotsidel õnnestus saavutada valimisvõit.
- Ta on töötanud aastatel 2011–2013 noorsotside presidendi ja aastatel 2013–2017 Väätsa vallavanemana, aastast 2017 on Türi vallavolikogu liige.
- Ta on kaitseliitlane (nooremleitnant), skaut, abipolitseinik.
- Lauri on vabaabielus, elukaaslane Mari-Liis Dolenko töötab Kodanikuühiskonna Sihtkapitalis.

Sven Mikser: On aeg erakond uuena üles ehitada ja taaskäivitada

Head kaasvõitlejad, meie erakonnal on ees neli keerulist aastat.

Me valimistulemus jäi ootustele alla ja nii peame eeloleva valimistsükli jooksul leppima kümne parlamendikoha ning senisest kasinama riigipoolse toetusega. Nüüd, mil oleme opositsioonis, ei pruugi riigivõim ka meie omavalitsusjuhtide muresid senisel määral kuulda võtta.

Ma ei nõustu nendega, kes leiavad, et me ei suuda üheaegselt veenvalt kõnelda demokraatlikest vabadustest ja sotsiaalprobleemidest.

Mõnigi on pettunud ja mitmelgi tublil tegijal tuleb otsustada, kas üldse ja mil määral on nende uude elukorralduse ja tulevikuplaanidesse võimalik mahutada erakondlikku aktiivsust.

Me ei ole taolises olukorras esmakordselt, ent viimased viis aastat oleme nautinud valitsusliitu kuulumisega kaasnevaid võimalusi ning opositsioonipõli nõuab taas harjumist.

Ent see katsumus kätkeb ka võimalust erakond uueks luua ja taaskäivitada. Selleks vajame juhte, kes suudavad olukorda kainelt hinnata, omavad oskusi organisatsiooni käimas hoidmiseks ning suudavad sõnastada eesmärgid ja plaani, mis kõnetab olulist osa ühiskonnast.

Täna ei ole meie ülesandeks reitingu kiire kasvatamine. Parlamendivalimised on nelja aasta pärast, kohalike valimistenigi jääb täna üle kahe aasta. Isegi, kui suudaksime oma toetusnumbrid jõuluks kahekordistada, ei pakuks see peale lühiajalise emotsionaalse rahulolu suurt midagi.

Täna on meie peamine ülesanne hoida oma organisatsiooni, saada üle pettumusest ning (taas)leida ideed, mis meid endid inspireerivad. Alles siis saame nakatada oma õhinaga kõiki teisi, kes on valmis kaasa tulema.

Ma ei nõustu nendega, kes leiavad, et me ei suuda üheaegselt veenvalt kõnelda demokraatlikest vabadustest ja sotsiaalprobleemidest. Veel vähem olen nõus väitega, et me peame valima, kas võidelda vaesuse ja ääremaastumise või äärmusluse ja populismiga. Õiglase, jõuka ja mahajääjateta ühiskonna eest seismine on meile oluline, ent samavõrd tähtis on vaba ühiskonna kaitsmine populismi ja äärmusluse eest. Võitlus perevägivallaga ei vastandu kuidagi regionaalse ebavõrdsuse vähendamise eesmärgile. Meediavabaduse kaitsmine ja üksikvanemate toetamine ei välista teineteist. Nii sotsiaalne kui ka demokraatlik alge on meie ühise DNA orgaanilised algosad.

Me ei tohi endale täna lubada ka erakonnasiseseid vastandamisi. Maa *versus* linn, „nemad seal Toompeal“ *versus* „meie siin all“ – selline retoorika võib tuua ühekordset edu sisevalimistel, ent kokkuvõttes nõrgestab see meid kõiki ja lükkab kaugemasse tulevikku sotsiaaldemokraatide valitsusse naasmise.

Ma olen oma kahekümneaastase parlamendikogemuse jooksul näinud võite ja kaotusi, teinud läbi palju kampaaniaid ja erakondade ühinemisi, pidanud koalitsiooni- ja eelarvekõnelusi. Asusin erakonda juhtima, kui meie toetus kõikus valimiskünnise piiril ja viisin sotsid meie parima valimistulemuseni ning opositsioonist valitsuskoalitsiooni.

Ma ei karda väljakutseid, sest olen veendunud, et vaatamata seekordsele tagasihoidlikule valimistulemusele on Eestil sotsiaaldemokraatiat vaja. See on minu maailmavaade ja minu erakond. Ja kui sotsidel on mu teadmisi ja kogemusi vaja, siis olen valmis juhivastutust kandma.

Sven Mikser

- Sündinud 8. novembril 1973 Tartus.
- Lõpetanud Paide 1. Keskkooli ning Tartu Ülikooli inglise keele ja kirjanduse alal.
- Erakonna liige aastast 2005, 16. oktoobrist 2010 kuni 30. maini 2015 oli erakonna esimees. Sveni juhtimisel saavutas erakond 2011. aasta Riigikogu valimistel läbi aegade parima tulemuse. Sotsiaaldemokraatide poolt hääletas 17,1 protsenti valijatest, mis andis 19 mandaati Riigikogus.
- Riigikogu IX–XIV koosseisude liige, NATO Parlamentaarse Assamblee Eesti delegatsiooni liige aastatel 2003–2014, aastatel 2008–2010 selle asepresident.
- Ta on olnud Riigikogu riigikaitsekomisjoni ja väliskomisjoni esimees, Eesti kaitseminister ja välisminister.
- Sven on vabaabielus ja tal on kaks tütart.

Sotsiaaldemokraadid Riigikogu XIV koosseisus

4. aprillil tööd alustanud Riigikogu XIV koosseisu valiti 10 sotsiaaldemokraati. Meie Riigikogus ei ole kunagi varem olnud nii palju naisi, kui on neid sel korral, ning esimest korda on meie parlamendis fraktsioon – just sotsiaaldemokraadid –, kus on mehi ja naisi võrdselt.

JEVGENI OSSINOVSKI
fraktsiooni esimees, keskkonnakomisjoni liige, sotside esindaja rahvusringhäälingu nõukogus

RIINA SIKKUT
fraktsiooni aseesimees, Euroopa Liidu asjade komisjoni ja rahanduskomisjoni liige
Ida-Viru toetusrühma, kiusamisvaba kooli toetusrühma, lähisuhtevägivalla ennetamise ja ohvrite toetusrühma ja Riigikogu naiste ühenduse liige

MARINA KALJURAND
riigikaitsekomisjoni liige, Riigikogu naiste ühenduse asutaja ja kaasjuht
Ida-Viru toetusrühma, kiusamisvaba kooli toetusrühma, lähisuhtevägivalla ennetamise ja ohvrite toetusrühma liige

KALVI KÕVA
majanduskomisjoni liige
Eesti-Taiwani toetusrühma, jalgpalli toetusrühma, Kagu-Eesti toetusrühma, Tallinna-Helsingi püsiühenduse rajamise toetusrühma ja vabatahtliku pääste toetusrühma liige, Eesti-Valgevene, Eesti-USA ja Eesti-Aafrika parlamendirühmade liige

HELMEN KÜTT
sotsiaalkomisjoni aseesimees; omastehooldajate ja hooldajate toetusrühma esimees, lähisuhtevägivalla ennetamise ja ohvrite toetusrühma aseesimees; Järva- ja Viljandimaa toetusrühma, Mulgimaa toetusrühma, Riigikogu innovatsiooni toetusrühma, Riigikogu naiste ühenduse, Tallinna-Helsingi püsiühenduse rajamise toetusrühma liige; Eesti-Malta parlamendirühma aseesimees, Eesti-Ungari, Eesti-Soome ja Eesti-Hiina parlamendirühmade liige

SVEN MIKSER
Euroopa Liidu asjade komisjoni aseesimees ja väliskomisjoni liige

IVARI PADAR
maaelukomisjoni liige
Eesti toidu toetusrühma, Ida-Viru toetusrühma, Kagu-Eesti toetusrühma, kiusamisvaba kooli toetusrühma ja Setomaa toetusrühma liige
Eesti-Aafrika parlamendirühma liige

HELJO PIKHOF
õiguskomisjoni liige
omastehooldajate ja hooldajate toetusrühma, lähisuhtevägivalla ennetamise ja ohvrite toetusrühma, Riigikogu naiste ühenduse liige
Eesit-Küprose ja Eesti-Itaalia parlamendirühmade aseesimees

KATRI RAIK
kultuurikomisjoni liige
Ida-Viru toetusrühma asutaja ja aseesimees, kiusamisvaba kooli toetusrühma aseesimees
kohalike omavalitsuste ja regionaalpoliitika toetusrühma, Riigikogu naiste ühenduse ning Tartu piirkondliku arengu toetusrühma liige
Eesti-Saksamaa parlamendirühma aseesimees

INDREK SAAR
põhiseaduskomisjoni aseesimees
Eesti-Taani parlamendirühma liige

Riigikogu liikmeid abistavad nende igapäeva töös Kai Kalamees, Viivika Sirelpu, Kirill Klaus ja Mihkel Liivo. Jõudu tööle! Riigikogu lahtiste uste päev on 25. mail kell 11–16. Tule meile külla!

Noorsotsid valisid 11. mail toimunud kongressil oma presidendina jätkama Joosep Vimma ning uueks asepresidendiks Tallinna Ülikooli üliõpilaskonda juhtinud Elina Kersa.

Kuhu on kadunud revolutsioon?

Joosep Vimm
noorsotside president

Aasta eest tulime noorsotsidega kongressil välja neljapäevase töönädala ettepanekuga. 100 aasta eest paika jäänud töönädala pikkus vajab senini meie meelest ümbervaatamist. Toona oli kriitikuid palju – ettevõtjad, Eesti Päevaleht oma juhtkirjas, ka mõned erakonnaliikmed, isegi ametiühingutegelased olid skeptilised.

Samal ajal saime ka positiivset tagasisidet, meid kutsuti mitmele poole oma mõtet tutvustama. Täna on see idee aga aina lähemal reaalsuseks saamisele. Mitte küll veel homme, aga kindlasti ei ole enam tegemist utoopiaga. Isegi Eesti ettevõtjate seas on jää liikuma hakanud.

Sotsiaaldemokraatia on alati olnud progressiivne ja revolutsiooniline. Suuri ideid ja eesmärke on meil tarvis, sest igavat ja mugavat maailmavaadet pole kellelegi vaja. Pariisi leppes seatud eesmärki hoida maailma keskmine temperatuuritõus alla 1,5 kraadi ei usu realistlikult ka väga paljud keskkonnaaktivistid. Pigem paistab, et on hea kui kolmekraadise tõusu juures pidama jääme. See ei takista meid aga suurelt mõtlemast ja suuri eesmärke seadmast.

Noortel on uusi ideid

Uudsed ja esimese hooga utoopilisena tunduvad ideed on tihtilugu tulnud just noortelt. Olgu tõukeks siis loomuomane soov liikuda vastuvoolu või igapäevaelust rikkumata idealism. Seda ongi meil vaja soodustada ja võimestada, sest noored leiavad endale revolutsioonilise väljundi igal juhul. Viimasel paaril aastal on paljud kahjuks läinud kaasa meile süngemat tulevikku tõotavate ideedega. Sellest ei kaota mitte ainult meie, vaid kogu Eesti tervikuna.

Liiga mugavaks muutunud erakond ei soodusta sotsiaaldemokraatliku järelkasvu teket. Oleme sattunud surnud ringi, kus vanad ideed ei kõneta enam noori ning mida vähem noori, seda vähem revolutsioonilisi ideid. Nii kuivab kokku mitte ainult noortekogu, vaid ka laiem toetus ja maailmavaate aktsepteerimine põhi- ja keskkoolialiste seas. See on terve põlvkond tulevasi valijaid ja Eesti poliitilise suuna määrajaid.

Uudsed ja esimese hooga utoopilisena tunduvad ideed on tihtilugu tulnud just noortelt.

Eesmärk on tugevam noortekogu

Noored Sotsiaaldemokraadid on midagi palju enamat, kui vaid poliitikahuviliste klubi või abitööjõud valimistel. See on kasvulava uutele ideedele ja eesmärkidele. Tugev noortekogu võimestab erakonna sõnumit oma põlvkonna hulgas. Sellesse peab aga panustama ning noored prioriteetide hulka seadma. Noorteorganisatsioonid on juba oma olemuselt väga volatiilsed ning vajavad pidevat hoolitsemist ja uute liikmete pealevoolu.

Järgmised kaks aastat on hea aeg erakonna ja noortekogu tugevdamiseks. Usun, et saame seda teha eelkõige ühistööna. Kui erakonna juunis valitav juhatus selleks valmis on, saame koos teha revolutsiooni, mõelda välja uusi pööraseid tulevikuideid ja tõusta taas noorte seas populaarseimaks erakonnaks. Mineviku tagaigatsemisega tegelegu konservatiivid, meie ehitame paremat vasakpoolset Eestit.

Meie vääramatu missioon on kaitsta nõrgemaid

Riiklik tervisekindlustus, sotsiaaltoetused, pension, töötajate heaolu, tasustatud puhkus ja tasuta haridus olid need revolutsioonilised ideed, mis sotsiaaldemokraate nende kõrghetkedel kandsid. Millised on meie järgmised, tulevikku suunatud ja meie inimeste heaolu parandavad ideed, küsib sotsiaaldemokraatide naiskogu president Elle Pütsepp.

Märtsis osalesid naiskogu Kadri liikmed Eve Kislov ja Elle Pütsepp Eesti delegatsiooni kooseisus New Yorgis iga-aastasel naiste staatuse teemalisel kõrgetasemelisel istungil, mis oli pühendatud soolise võrdõiguslikkuse edendamisele ja naiste õigustele.

See oli vägev üritus, osalejaid oli paljudest maailma riikidest. Erinevate organisatsioonide esindajad, spetsialistid ja ÜRO liikmesriikide ministrid arutlesid, kuidas pakkuda avalikke teenuseid, tugevdada sotsiaalkaitset ja kujundada taristu selliselt, et need toetaksid nii meeste kui ka naiste iseseisvat toimetulekut ja aktiivset osalemist kõigis ühiskonna valdkondades. Räägiti nii digitaliseerimisest, naistevastasest vägivallast kui ka naiste majanduslikust sõltumatusest.

Eesti korraldatud ümarlaual esinedes tõi sel ajal veel tervise - ja tööministri ametit pidanud Riina Sikkut välja, et Eestis on jätkuvalt murekohaks naiste ebaproportsionaalselt suur hoolduskoormus, mis toob kaasa soolise palgalõhe ja piiratud naiste karjäärivõimalused. Ta rõhutas, et hoolduskoormuse võrdsemaks jaotumiseks tuleb toetada nii meeste kui ka naiste töö- ja pereelu ühitamise võimalusi ning tagada sotsiaalteenuste kättesaadavus.

Distantsilt ja teisi kõnelejaid kuulates tajusin selgelt, kui palju on võrdluses paljude teistega Eestis just riigi tasandil ära tehtud. Nii näiteks on Riigikogus vastuvõetud ja järk-järgult kehtima hakanud seadusemuudatused muutnud paindlikumaks vanemahüvitise maksmise ning isadel tekib võimalus kasutada pikemat isapuhkust, saades selle aja eest vanemahüvitist; või siis juba praegu kehtivad seadusepunktid, mis peaksid võimaldama töötajal paremini ühildada töö- ja pereelu, lisaks on olukorda parandanud viimastel aastatel tõusnud lastetoetused.

Muidugi on sotsiaaldemokraadid seisnud ja seisavad edaspidi eest, et luua kõigile võrdsed võimalused. Me hoolime ja aitame, kuid kas see on piisav ja kas seda tajuvad ka abivajavad?

Me hoolime ja aitame, kuid kas see on piisav ja kas seda tajuvad ka abivajajad?

Kas tajub seda noor pereisa, kes mõned päevad tagasi nõudis tööandjalt saamatajäänud töötasu, sest tööle minnes oli noormees veendunud, et suuliselt kokkulepitud 10-eurone tunnitasu tagab tema perele piisava sissetuleku ja korvab perest lahkusoleku, sest tööülesannete täitmine toimub suuremas osas väljapool Eesti piire. Kuidas suudab inimene taluda ja neelata alla tööandja alusetud süüdistused töövaidlusorganis ning tõendada tõendamatut, kui leping puudub ja töötasu on töötajale makstud kaootiliselt?

Kas tajub seda töötaja, kes töökohal mitme inimese tööd teha rabab ja end tasahilju töövõimetuks töötab, aga töötervishoiuarsti juures kartusest oma tervisehäired maha vaikib? Ta vaikib maha asjaolu, et öösel jalad seismisest ja käed tõstmisest valutavad.

Kas tajub neid muutusi pereema, kes üksikemana pingutab, et palgapäevast palgapäevani hakkama saada, makstes korteriüüri ja lapse lasteaia koha ning on sunnitud tihti võtma lausa laenu, et söök oleks laual. Seda kõike täiskohaga töötades. Või muretseb sellepärast, kuidas lapsed hilisõhtul üksinda kodus hakkama saavad?

Need on vaid üksikud näited ühest valdkonnast.

2018. aastal läbiviidud uuringust „Elu erilise lapsega – toimetulek ja vajadused“ selgub, et ligi 95 protsenti vanematest leiab, et laste puudetoetuse suurus ei ole piisav; 91 protsenti vastanutest väidab, et lapsele määratud puude toetus ei kata puudega lapsele tehtavaid kulutusi.

2018. aasta lõpu seisuga oli töötuna arvel 4,8 protsenti 16-aastastest kuni pensioniealisteni ehk 31061 inimest, vähenenud töövõimega inimesi oli nende hulgas 31 protsenti. Alla 400 euro kuus said 72 protsenti töötuskindlustushüvitise saajatest ning pea pooled kõigist töötutest ei saa hüvitist. Euroopa Komisjon on mitmel korral tähelepanu juhtinud asjaolule, et Eestis on liiga vähestel õigus saada töötuskindlustushüvitist või töötutoetust, nende saajaid on vähe ja summad väikesed. Komisjoni hinnangul võivad praeguste hüvitise ja toetuse summade korral inimesed sattuda vaesusriski.

Me võime peeglisse vaadates arutleda, miks sotsiaaldemokraatia ei kõnetanud.

Riik seadusandja ja ühiskondlikku korraldust kujundava institutsioonina saab aidata luua tingimusi perede toimetuleku parandamiseks. See on oluline, sest just meie lastest, meie inimestest sõltub see, milline on ühiskond tulevikus. Ühiskonna sidususe tagamiseks on elanike piisav toimetulek tähtis ja selle tagamine on omaette proovikivi nii riigile kui ka kohalikele omavalitsustele.

Riiklik tervisekindlustus, sotsiaaltoetused, pension, töötajate heaolu töökohal ja isegi tasustatud puhkus ning tasuta haridus olid need revolutsioonilised ideed, mis sotsiaaldemokraate nende kõrghetkedel kandsid. Näidake mulle täna neid poliitilisi liikumisi, mis mõne neist kahtluse alla seaksid. Praegu ei ole küsimus suuremas pensionis või puhkusepäevades, vaid selles, mis muresid peame lahendama 21. sajandil samaväärse missioonitundega nagu seda oli riikliku pensioni loomine või tasustatud puhkuse võimaldamine töötajatele üle saja aasta tagasi.

Meie inimesed vajavad muutunud maailmas enamat – nad vajavad paindlikku, kuid elamiseks turvalist keskkonda.

Naiskogu Kadri liikmed Elle Pütsepp ja Eve Kislov Eesti delegatsiooni kooseisus New Yorgis iga-aastasel naiste staatuse teemalisel kõrgetasemelisel istungil.

Vanemate sotside hüva nõu: räägi, teavita, aruta!

Arno Arukask
VSD president

Eelseisvatel Euroopa Parlamendi valimisetel on Vanemad Sotsiaaldemokraadid väljendanud suurt poolehoidu meie esinumbrile Marina Kaljurannale. Kuid kuidas minna edasi, kui ka need valimised on seljataga?

Vanemad Sotsiaaldemokraadid on alati aidanud aktiivselt valimiskampaaniat teha ja teeme seda ka saabuvatel europarlamendi valimistel. Pingutame, et need oleksid meile edukad. Mõistagi peab erakond valimistele keskenduma, sest selle tulemused annavad võimaluse oma programmi teostada. Enne valimisi pühendame palju energiat ja raha oma seisukohtade ja kandidaatide tutvustamisele.

Siis tuleb valimistevaheline periood. See vaiksem periood kulub poliitilise demokraatia teostamisele. Kohad on jagatud, valitud tegutsevad ja valijad vaatavad. Erakonnad, kes said valimistel rohkem hääli, moodustavad koalitsiooni ja valitsuse. Sotsiaaldemokraatide valimistulemus viimastel valimistel kahjuks seda ei võimaldanud. Siit küsimus – miks meie tõde suure osa valijatest külmaks jättis?

Meie ajame sotsiaaldemokraatia asja. Et ka valijate enamus seda meelt oleks, on vaja aru saada, miks meie poolt pakutud sotsiaaldemokraatia valijaid ei kõnetanud. Kas oskame vastata küsimusele, miks sotsiaaldemokraatiat just nüüd vaja on? Kõnekaid teemasid on palju.

Neist esimene on vaesus. Tunamullu elas 44 000 inimest absoluutses vaesuses, kes ei saa lubada endale isegi eluks hädavajalikku. Suhtelise vaesuse piir oli siis 523 eurot inimese peale. Varanduslik ebavõrdsus kasvab edasi. Probleeme on ääremaastumise, käega löömisega, levib räme räuskamine ja näpuga näitamine, kusagil on keegi süüdi jne. Kibestunud inimesi on kerge mõjutada oma pahameelt väljendama.

Me kõik soovime paremat ja rõõmsamat elu.

Suur osa inimestest elatub igapäevasest tööst ja ka pensionist. Kas meie tähelepanu nendele on piisav? Kas need inimesed tunnevad meie vastu poolehoidu?

Tööstress on muutunud viimasel ajal tähtsaks teemaks. See ei ole uus nähtus, kuid see on üha süvenev. Hea, et nüüd on hakatud sellele rohkem tähelepanu pöörama. Stressi saab vähendada, kui vähendada teadmatust ja ebamääraseid hirme.

Ametiühingud on püüdnud korduvalt tööstressi teemat tõstatada, ka tööandjate keskliit on märganud oma manifestis selle probleemi olemasolu. Palju stressi tekitab lisaks teadmatusele ka ebaviisaks kohtlemine ning jõhker suhtlemine. Lugupidavam suhtlemine, parem informeerimine ja konsulteerimine on töötajatele vajalik, et aru saada neid puudutavatest tööandja otsustest. Ka töötajatel on häid mõtteid, mis aitavad paremaid tulemusi saada. Tööelus informeerimise ja konsulteerimise kohustus tuleneb seadustest.

Stressi saab vähendada, kui vähendada teadmatust ja ebamääraseid hirme.

Majandusliku ja sotsiaalse demokraatia teema on sotsiaaldemokraatia idee olulised kandjad. Nende toimimine või mitte toimimine avaldub just igapäevaelus.

Me võime tõdeda, et need ilusad ja suured eesmärgid on kättesaadavad eeldusel, et ilusatelt sõnadelt minnakse üle tegudele. Selleks ei pea ootama uusi valimisi, et oodata võimalust teha seadusi paremaks. Suhtumist saab paremaks muuta kohe. Juba nüüd ja kohe saab hakata informeerima ja konsulteerima, paremini ka erakonna sees. Oluline on vaid, et muutusteks oleks tahe.

Eakad inimesed vajavad rohkem suhtlemist. Oht on oma muredega üksi jääda. Siin saab aidata erakond. Suurte tõdede kõrval on tähtis ka tavaline suhtlemine.

Paljudel meie liikmetel ei ole toimivad e-posti, aga ka nemad vajavad rohkem suhtlemist ja paremat informeerimist. Et telefon enamusel siiski on, siis näiteks meie, Vanemad Sotsiaaldemokraadid, suhtleme oma liikmetega aktiivselt telefoni teel. Teevad seda põhiliselt meie osakondade juhatuste liikmed. See näitab meie lugupidamist ja austust nende vastu.

Jõudu ja edu meile!

Sotsiaaldemokraatliku Erakonna üldkogu

9. juunil 2019 Tartus Vanemuise kontserdimajas kell 11

Päevakorras:

- Erakonna esimehe, peasekretäri, riigikogu fraktsiooni, volikogu, revisjonitoimkonna, põhikirja- ja programmitoimkonna, valimistoimkonna, aukohtu ja Euroopa Parlamendi delegatsiooni aruanded
- Esimehe, aseesimehe (-meeste), juhatuse valitavate liikmete, revisjonitoimkonna, põhikirja- ja programmitoimkonna, valimistoimkonna, aukohtu liikmete valimine
- Noorte Sotsiaaldemokraatide, naiskogu Kadri ja Vanemate Sotsiaaldemokraatide valitud esindajate kinnitamine juhatuse liikmeks
- Peasekretäri kinnitamine esimehe ettepanekul
- 2018. aasta majandusaasta aruande kinnitamine
- Põhikirja muutmine
- Erakonnaliikmete sõnavõtud

Lisainfo: kantselei@sotsid.ee, tel 6116040.

Kas sul on liikmemaks makstud?

Liikmemaksu maksmine ei ole mitte ainult põhikirjaline kohustus, vaid annab sulle võimaluse kaasa rääkida erakonna suundades. Liikmemaksu tasumisega toetad oma piirkonna tegevusi ja tugevdad erakonda.

Liikmemaksu suurus:
5 eurot aastas – töötule, pensionärile, õpilasele ja üliõpilasele
10 eurot aastas – neile, kelle sissetulek on alla 1000 euro ühes kalendrikuus
20 eurot aastas – neile, kelle sissetulek on üle 1000 euro ühes kalendrikuus

Sotsiaaldemokraatlik Erakond
LHV EE857700771003696371
Swedbank EE762200221015674174

Sinu panus loeb!

Erakonna esimehekandidaatide debatid:

18. mai kell 15–16.30 Tartus V Spaas
20. mai kell 18.30–20 Haapsalu kolledžis
21. mai kell 18 Kirna mõisas Järvamaal
22. mai kell 18 Viljandis Sakala keskuses
23. mai kell 17.30 Võrumaa toidukeskuses
24. mai kell 18.30 Rapla kultuurikeskuses
27. mai kell 18 Hiiumaal (asukoht täpsustub)
28. mai kell 17.30 Põlvas Jäägri pubis
29. mai kell 19 Tallinnas (asukoht täpsustub)
30. mai kell 18.30 Jõhvis (asukoht täpsustub)

Tule kuula, mõtle kaasa ja ütle sõna sekka!

Tule suvepäevadele!

Sel aastal lõõgastuvad sotsiaaldemokraadid 19.–21. juulini Kalana puhkekülas Hiiumaal

Ootame teid reedel, 19. juulil alates kella 15, programm saab avapaugu kell 19.

Meid ootavad Hiiumaa kaunid rannad, poliitilised arutelud, traditsioonilised piirkondadevahelised spordivõistlused ja taidlused ning palju muud. Puudu ei tule Hiiu huumorist ega hõrkudest hiiumaistest maitsetest.

Küsimuste korral kirjuta suvepaevad@sotsid.ee

	Vee-sõiduk	Saturni kuu	... ja peaks on vennad (vanasõna)	Raskus-jõud	VASTUS		SDE liige Euroopa Parla-mendis	Inin	Eesti film "...maas-tik" (1980)	...-mail	Trade union		SDE Võrumaa piirkonna esimees
...võimle-mine ehk riistvõim-lemine						SDE Tln. Kristiine osakonna esimees EV riigi-vanem						Kaalium Vastu-väide, vastu-vaidlus	
Europarla-mendi pürgija (pildil)										Järjest. tähed Uluk-karpkala			
...nägu				Tekkelugu Venemaa maakood							Ajutine Valitsus Sõjakuns-ti tähtsaim osa		
Umbes		Tsaari-aegse maakonna nimetus Põgenike pelgupaik						Maailma-jagu ... ja hulgi					
Tulus						SDE Järva osakonna esimees Kirgas							Publiku soosing
mi-bemoll			Näitav asesõna Isikute ühendus				Mehenimi Detailide ühenda-mise viis					Rõiva-suurus Osa-täitmine	
Kehakate, rõivas				Järv Põhja-Ameerikas Naisenimi					SDE Vai-vara osak. esimees ... Objartel Õhu-				
	VASTUS jätkub Pamela							... Starkopf (skulptor) VASTUS jätkub					
Küttekeha						Jook Tugi-punkt				Bio- ... ja Hertsego-viina			
Anno		Heinamaa *... la carte*					Ballett-meister (1900 - 1983) Jood						Opel ...
Elund					Vee-sõiduk							*... priori* ...sugune	
							Hapnik		Partisan SDE Ida-Virumaa piirkonna esimees				
							(Vaimuliku) pidulik ametirüü						
							Silitus				Mister Mercedes Benz		
							Peenra-maa						
							Spordi-klubi			Bell		Nuti NR 1 RISTSÕNAD	